

Še je čas za Kronično pozne

Do 21. marca je v Galeriji Ivana Groharja še na ogled razstava kolažev Maruše Štibelj z naslovom Kronično pozni. Zamujamo, a je še čas za spremembe, nam sporoča umetnica.

Igor Kavčič

O Galeriji Ivana Groharja Maruša Štibelj, mojstrica kolaža iz Kranja, govori z navdušenjem in spoštovanjem hkrati. »Všeč mi je že sam galerijski prostor. Raje kot zbirko belih sten v nekem kvadratnem kubusu imam prostor, ki ima neko patino. Tukajšnja galerija je sicer specifična, tehnično zahtevna, tu so oboki in je kamnita stena, kar moraš nekako vkomponirati v razstavo kot tako – če želiš, da ne živijo le razstavljeni dela, ampak tudi razstavni prostor. To mi je bil izziv pri umestitvi posameznih kolažev in prostorskih postavitv v galerijo,« pove Štibljeva, ki v Škofji Loki samostojno razstavlja prvič, pred leti pa se je kot

Kurator razstave Boštjan Soklič ob kolažih na osrednji steni galerije: na levi Odkleni in na desni Užitek bralca, združen s kolažem Utopljajoča kultura. / Foto: Igor Kavčič

Maruša Štibelj z asemblažem tokrat posega tudi v prostor. / Foto: Igor Kavčič

gostujoča umetnica na koloniji Ive-ta Šubica že predstavila na kasnejši skupinski razstavi. »Škofja Loka mi je ljuba, rada pridem v mesto, ki ima neko energijo – kot seveda tudi ljudje v njem. To sem spoznala že v Združenju umetnikov in tudi zdaj v Loškem muzeju.«

Maruša Štibelj je na ogled postavila dela, ki so nastajala od leta 2018 naprej. Naslov razstave in tudi cikla Kronično pozni ima osnovo v dveh delih, ki jih je pred dobrima dvema letoma pripravila za razstavo na prestižnem pariškem salonu, kjer je bila tudi nagrajena. »Ker v tem diptihu nisem povedala vsega, sem ciklo nadaljevala v serijo, ki jo tokrat predstavljam,« pojasni odlična kolažist-

ka; da so zadnja dela povezana tudi s pandemijo in aktualnim stanjem v družbi, na primer kolaža Utopljajoča kultura in Samozaposleni. Skupaj je na ogled več kot trideset med seboj ločenih del, ki so hkrati združena v eno celoto, saj jih povezuje skupna zgodba. »So odsev globaliziranega sveta, ki je pravzaprav nekakšen kolaž vsega, kar nas obkroža. Njeni kolaži so refleksija na tisto, kar pravzaprav živimo,« poudarja kurator razstave Boštjan Soklič iz Loškega muzeja, ki ob tem dodaja, da Maruša Štibelj zagotovo sodi med kvalitetnejše in vidnejše slovenske likovne ustvarjalce mlajše generacije. Da s svojim delom dokazuje, da je kolaž, ki je bil dolga leta na stranskem tiru,

zdaj enakovredna tehnika drugim slikarskim tehnikam. Utoplajoča kultura, Gledati stran, Začarani krog, Čas za pisanje boljše prihodnosti, Trojno breme, Srce preteklosti ... so le nekateri izmed naslovov, katerih »odzven« v nadaljevanju lahko »preberemo« v kolažih. »Štibljeva namreč vzpostavlja dialog s svetom in ga komentira. Je empatična in se vživlja v različne situacije, nam ljube ali neljube, naj gre za stanje v času epidemije ali že dolgo časa za anomalije sodobne družbe,« dodaja Soklič.

Zgodbe, ki jih umetnica pripoveduje v kolažih, so aktualne, povezane z razslojenostjo v družbi, človekovim odnosom do okolja in narave, zahtevami po sistemskih spremembah ... Pri tem se zaveda, da se vse to dogaja že dalj časa. »Zato je naslov razstave Kronično pozni – potrebne so namreč spremembe, s katerimi pa zamujamo. V marsikaterem primeru bi lahko rekla, da smo že prepozni, ampak glede na to, da sem umetnik in umetnost vidim tudi kot neke vrste orodje za delanje sprememb, tega ne morem trditi. Vseeno se mi zdi, da lahko nekaj spremenimo, še posebej s kulturo in umetnostjo.«

Štibljeva se v zadnjem obdobju poleg kolaža ukvarja tudi s harmoničnim združevanjem prostorskih instalacij, prepletom zvoka in animacije. Kot pravi umetnica, si je v snovanju svojih del vedno želela tudi v prostor. Tako se predstavlja z nekaj asemblaži, v sklopu razstave pa je tudi video, katerega izhodišče je seveda slika. Maruša Štibelj v svojih delih različne koščke sestavlja in povezuje v vizualno celoto, naj bodo to kolaži ali pa intervencije v prostor. S tem ustvarja neki novi svet, ki pa nam je, če si le vzamemo čas in pogledimo vanj, nekako znan. Umetnost zahteva od človeka, da si vzame čas za razmislek in ga prisili, da se ustavi in si delo pozorno ogleda. Do 21. marca v Galeriji Ivana Groharja.

Dražgoški oltarni kipci na razstavo v Narodni muzej

Loški muzej bo na razstavi v Narodnem muzeju zastopan s petimi oltarnimi kipci.

Igor Kavčič

V Narodnem muzeju Slovenije v Ljubljani bodo letos na različne načine obeležili dvesto obletnico ustanovitve Deželnega muzeja za Kranjsko in začetka muzejstva na Slovenskem. Osrednji dogodek bo nedvomno jubilejna razstava, ki bo trajala od 17. maja letos do 15. februarja prihodnje leto.

Ena skupnih točk, ki povezuje vse zbirke Narodnega muzeja, je zlato – in je zato tudi tema razstave. Postavitev v atriju Narodnega muzeja bo predstavila tri pomembne segmente, ki jih na materialni in simbolni ravni predstavlja zlato. Naslovili so jih Moč in oblast, Čast in slava ter Bogastvo in razkošje. Na ogled bodo predmeti iz matičnih zbirk Narodnega muzeja Slovenije, v razstavo pa bodo enakovredno vključeni tudi predmeti iz zbirk slovenskih muzejev, ki so se odzvali povabilu k sodelovanju.

Na jubilejni razstavi se bo tako predstavil tudi Loški muzej, in sicer s kiparskim okrasjem zlatega oltarja sv. Ingenuina, izdelanega v 17. stoletju za cerkev sv. Lucije v Dražgošah. Kot je zapisal kustos Loškega muzeja Boštjan Soklič, je oltar izdelan v baročnem stilu in je tipičen predstavnik drugega razvojnega obdobja zlatih oltarjev pri nas. »V Narodnem muzeju bodo za potrebe prezentacije oltarnih kipov – dva škofa, svetnik in dva angela – izdelali abstraktno kuliso oltarja z ustreznimi podstavki in nišami za namestitev kipov,« pojasnjuje Soklič.

Pred dnevi so tako Loški muzej obiskali sodelavci Restavratorskega centra Zavoda za varstvo kulturne dediščine iz Ljubljane, ki so kipe z oltarja v kapeli Loškega gradu strokovno odstranili in jih odpeljali v Narodni muzej, kjer bodo ostali do izteka razstave. Ekipa je delo izvajala pod vodstvom restavratorke in konservatorke Nuške Dolenc Kambič.

Snemanje kipov z oltarja sv. Ingenuina v kapeli Loškega gradu. / Foto: arhiv Loškega muzeja